

FSS yttrande över Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om stödboende

Remissvar från Föreningen Sveriges socialchefer

Den 1 januari infördes en ny placeringsform – stödboende – för barn och unga 16–20 år, i socialtjänstlagen. Huvudsyftet med den nya placeringsformen är att, under trygga former, träna och förbereda barnet eller den unge för ett självständigt boende och vuxenliv.

Med stödboende avses en verksamhet inom socialtjänsten som tar emot enskilda i åldern 16–20 år i ett eget boende med individanpassat stöd. En placering i ett stödboende bör som regel endast bli aktuellt om barnet eller den unge har ett mindre behov av vård. Det egna boendet ska vara hemlikt och bestå av antingen separata lägenheter eller eget rum i ett boende med vissa gemensamhetsutrymmen som delas med andra ungdomar. Stödboendets utformning ska tillgodose behov av trygghet och säkerhet.

FSS synpunkter

Remissen rör inte frågan om ersättning till kommunerna från Migrationsverket vid mottagande av ensamkommande barn. FSS vill ändå i detta sammanhang framföra några synpunkter kring detta. Migrationsverket styr verkställandet av placeringar gällande de överenskomna asylplatserna till HVB och familjehem. Enligt information på Migrationsverkets hemsida kan barn och ungdomar som får vård i ett stödboende inte belägga en plats enligt överenskommelse om platser med Migrationsverket. Detta innebär att stödboende blir en marginell placeringsform när det gäller ensamkommande barn. De förväntningar som har funnits om att stödboende ska kunna utgöra ett betydande alternativ för ensamkommande barn utan behandlingsbehov kommer därför inte infrias. För de ensamkommande barn som kan bli aktuella för stödboende är Migrationsverkets ersättning till kommunerna 1.000 kr per dygn. Det är en otillräcklig summa för att täcka kostnaderna för den bemanning som kommer att behövas.

FSS anser därutöver att:

- Krav bör ställas i föreskrifterna om att ansvarig utförare ska svara för att uppgifter i beviljat tillstånd är aktuella.
- Krav bör ställas i föreskrifterna om att beviljade tillstånd ska omprövas med viss periodicitet.
- Kravnivån på generell utbildningskompetens och erfarenhet för föreståndare respektive personal får inte styras av eventuella svårigheter för verksamheter att rekrytera lämplig personal. Ökade möjligheter att göra avkall på kompetenskrav riskerar att fler verksamheter startas av människor som saknar rätt kvalifikationer. Kompetent personal är starkt kopplad till god kvalitet.

- Kompetenskravet på förståndaren är godtagbart om den föreslagna lägsta eftergymnasiala utbildningsnivån kombineras med lång erfarenhet från liknande verksamhet. Krav ska tydligt ställas om arbetsledarerfarenhet.
- För gruppen unga som har fyllt 18 år har socialtjänsten kunnat bevilja bistånd i form av en lägenhet som socialtjänsten har förstahandskontrakt för i kombination med öppenvårdsinsatser. Detta kan vara en välfungerande lösning för unga som till följd av sina hemförhållanden inte kan bo i föräldrahemmet och som inte har någon beteendeproblematik. FSS menar att det är av stor betydelse att kunna ge ett sådant bistånd utan att det ska betraktas som ett stödboende med den reglering som är knuten till denna placeringsform.
- Det ska inte vara stödboendet som har i uppgift att ta ställning till vilken vårdform som är bäst. Däremot bör självklart nämnden underrättas och utskrivning övervägas om de insatser som ges vid stödboendet inte är tillräckliga.

För Föreningen Sveriges socialchefer
Karl Gudmundsson, ordförande

Föreningen Sveriges socialchefer är en partipolitiskt obunden förening som verkar för utveckling av den svenska välfärdsmodellen. Vi arrangerar årligen den socialpolitiska konferensen Socialchefsdagarna.

Läs mer på socialchefer.se och socialchefsdagarna.se